3 (Sem-3/CBCS) POL-HC 3

2022

POLITICAL SCIENCE

(Honours)

Paper: POL-HC-3036

(Perspective of International Relations and World History)

Full Marks: 80

Time: 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either in English or in Assamese

1. Answer any ten of the following as directed:

1×10=10

তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো দহটাৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া :

(a) The Peace Treaty of Westphalia was signed in the year

ৰেষ্টফেলিয়াৰ শান্তি চুক্তি স্বাক্ষৰ কৰা হয়

(i) 1638 / ১৬৩৮ চনত

(ii) 1648 / ১৬৪৮ চনত

(iii) 1738 / ১৭৩৮ চনত

(iv) 1748 / ১৭৪৮ চনত

(Choose the correct answer) (শুদ্দ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

A23/204

(Turn Over)

The book, The Twenty Years' Crisis was

The Twenty Years' Crisis কিতাপখন লিখিছিল

- (i) Immanuel Kant / ইমানুৱেল কাণ্ট
- (ii) J. S. Mill / জে. এচ. মিল
- (iii) T. H. Green / টি. এইচ. গ্রীণ
- (iv) E. H. Carr / ই. এইচ. কাৰ (Choose the correct answer) (শুদ্দ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)
- Mussolini was the leader of the Nazi Party in Germany.

(Write True or False)

জার্মানীৰ নাজী দলৰ নেতা আছিল মুচোলিনী। (সঁচা নে মিছা লিখা)

- (d) Hitler's book, Mein Kampf means হিটলাৰৰ Mein Kampf কিতাপখনৰ অৰ্থ হৈছে
  - (i) Well-being / কল্যাণ
  - (ii) My Country / মোৰ দেশ
  - (iii) My Struggle / মোৰ সংঘাত
  - (iv) Master Race / প্রধান প্রজাতি (Choose the correct answer) (শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

Which of the following countries was not a member of the Allies Power during World War II?

> তলত দিয়া কোনখন দেশ দ্বিতীয় মহাযুদ্ধৰ সময়ত মিত্ৰশক্তিৰ সদস্য নাছিল?

- (i) China / চীন
- (ii) Britain / ব্রিটেইন
- (iii) France / ফ্রান্স
- (iv) Japan / জাপান (Choose the correct answer) (শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)
- Who amongst the following was the (f)leader of the Soviet Union during World War II?

निम्नलिथिত কোনজন দ্বিতীয় মহাযুদ্ধৰ সময়ত ছোভিয়েট ইউনিয়নৰ নেতা আছিল?

- (i) Joseph Stalin / যোচেফ ষ্টেলিন
- (ii) Franklin Roosevelt / ফ্রাঙ্কলিন ৰুচভেল্ট
- (iii) Mikhail Gorbachev / মিখাইল গ্ৰ্বাচেভ
- (iv) Boris Yeltsin / বৰিচ য়েল্টচিন (Choose the correct answer) (শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

- (g) Match the following and select the correct answer :
  নিম্নলিখিত দুটা অংশ মিলাই শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি
- Limited Nuclear Test Ban Treaty A. 1989
  সীমিত পাৰমাণৱিক পৰীক্ষণ প্ৰতিবন্ধক চুক্তি
  ১৯৮৯
- 2. Nuclear Non-Proliferation Treaty B. 1963 পাৰমাণৱিক অন্ত্ৰ বিস্তাৰ নিয়ন্ত্ৰণ চুক্তি ১৯৬৩
- 3. Anti-Ballistic Missile Treaty C. 1968 এন্টি-বেলেচ্টিক মিচাইল চুক্তি
- 4. Fall of the Berlin Wall D. 1972 বার্লিন দেৱালর পতন
  - (i) 1-A, 2-C, 3-D, 4-B
  - (ii) 1-B, 2-C, 3-D, 4-A
  - (iii) 1-C, 2-B, 3-D, 4-A
  - (iv) 1-D, 2-C, 3-B, 4-A
- (h) Which of the following historical events were associated with the Cold War? নিমুলিখিত কোনবোৰ ঘটনা শীতল যুদ্ধৰ লগত জড়িত?
  - Truman's Doctrine
    টুমেনৰ মতবাদ

    **Truman's Doctrine

    **Truman's Doctri

- 2. Cuban Missile Crisis
  কিউবান মিচাইল সংকট (crisis)
- 3. Treaty of Versailles ভার্চাইল চুক্তি
- 4. Berlin Blockade

Choose the corret answer from the following:

নিম্নলিখিতসমূহৰ পৰা শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা :

- (i) 1, 2 and 3 / 1, 2 আৰু 3
- (ii) 2, 3 and 4 / 2, 3 আৰু 4
- (iii) 1, 2 and 4 / 1, 2 आर 4
- (iv) 1, 3 and 4 / 1, 3 আৰু 4
- (i) NATO came into existence in NATO গঠিত হৈছিল
  - (i) April 1946 / এপ্রিল ১৯৪৬ চনত
  - (ii) April 1949 / এপ্রিল ১৯৪৯ চনত
  - (iii) April 1951 / এপ্রিল ১৯৫১ চনত
  - (iv) April 1953 / এপ্ৰিল ১৯৫৩ চনত
    (Choose the correct answer)
    (শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

- (j) What is the full form of SEATO?
  SEATO ৰ সম্পূৰ্ণ কাপটো কি?
- (k) Indian foreign policy of Non-Alignment'
  was initiated by
  ভাৰতবৰ্ষৰ বৈদেশিক নীতিত 'গোষ্ঠী নিৰপেক্ষতা'ৰ
  আৰম্ভণি কৰিছিল
  - (i) Indira Gandhi ইন্দিৰা গান্ধী
  - (ii) Jawaharlal Nehru জ্বাহৰলাল নেহেৰু
  - (iii) Morarji Desai মোৰাৰজী দেশাই
  - (iv) Lal Bahadur Shastri লাল বাহাদুৰ শাস্ত্ৰী

(Choose the correct answer) (শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

(l) In which year did USSR collapse? ছোভিয়েট ৰুছিয়াৰ পতন কোন চনত হৈছিল ? (m) ____ was the first country that declared its Independence following the collapse of USSR.

ছোভিয়েট ৰুছিয়াৰ পতনৰ পিছত স্বাধীনতা ঘোষণা কৰা প্ৰথমখন দেশটো হ'ল

- (i) Lithuania / লিথুৱেনিয়া
- (ii) Kazakhstan / কাজাগন্তান
- (iii) Maldives / মালদ্বীপ
- (iv) Ukraine / ইউক্রেন

(Choose the correct answer) (শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

(n) The European Union was formed in the year

ইউৰোপীয়ান সংঘৰ গঠন হৈছিল

- (i) 1990 / ১৯৯০ চনত
- (ii) 1991 / ১৯৯১ চনত
- (iii) 1992 / ১৯৯২ চনত
- (iv) 1993 / ১৯৯৩ চনত

(Choose the correct answer) (শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

- (o) The post-Cold War era was known as
  —— world.

  শীতল যুদ্ধৰ পৰৱৰ্তী যুগটো —— যুগ বুলি জনা
  গৈছিল।
  - (i) unipolar একমেৰু যুক্ত
  - (ii) bipolar দ্বি-মেৰু যুক্ত
  - (iii) tripolar তিনিমেৰু যুক্ত
  - (iv) multipolar বহুমেৰু যুক্ত

(Choose the correct answer) (শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

- (p) Name one signatory country of the Warsaw Pact beside Soviet Union.
  ছোভিয়েট ইউনিয়নক বাদ দি Warsaw Pact ৰ এখন স্বাক্ষৰকাৰী ৰাষ্ট্ৰৰ নাম লিখা।
- (q) Marxian Approach studies international relations in the perspective of আন্তর্জাতিক সম্পর্কক মার্ক্সবাদী তত্ত্বই কোনটো দৃষ্টিভংগীৰ পৰা অধ্যয়ন কৰিছিল ?
  - (i) historical materialism ঐতিহাসিক বস্তুবাদ

(ii) class struggle শ্ৰেণী সংঘৰ্ষ

- (iii) World system বিশ্ব ব্যৱস্থা
- (iv) Capitalist vs. Proletariat পুঁজিবাদী বনাম সৰ্বহাৰা

(Choose the correct answer) (শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

- (r) Who has defined International Politics as a struggle for power among nations?
  আন্তর্জাতিক ৰাজনীতিক 'ৰাষ্ট্রসমূহৰ মাজত ক্ষমতাৰ বাবে হোৱা সংঘর্ষ' বুলি কোনে সংজ্ঞা দিছিল?
- 2. Answer any five of the following questions:
  2×5=10
  তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ পৰা যি কোনো পাঁচটাৰ উত্তৰ দিয়া:

(a) Write any two features of Third World countries.
 তৃতীয় বিশ্বৰ দেশসমূহৰ যি কোনো দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(b) Mention two objectives of NAM.

NAM ৰ দুটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

- (c) Mention any two areas of co-operation amongst SAARC countries.

  SAARC দেশসমূহৰ মাজত সহযোগিতাৰ যি কোনো দুটা ক্ষেত্ৰৰ কথা উল্লেখ কৰা।
- (d) What is 'Cuban Missile Crisis'?
  'কিউবান মিচাইল সংকট' কি ?
- (e) Write two features of Nation-State system in the world.

  বিশ্বৰ জাতি-ৰাষ্ট্ৰ ব্যৱস্থাৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।
- (f) Mention any two goals of establishing regional organizations.

  আঞ্চলিক সংগঠন স্থাপনৰ যি কোনো দুটা লক্ষ্য উল্লেখ
- (g) What do you understand by 'New World
  Order'?

  'নতুন বিশ্ব ব্যৱস্থা' বুলিলে কি বুজি পোৱা ?
- (h) Name two reforms instituted by Mikhail Gorbachev in Russia in 1985.
  ১৯৮৫ চনত কছিয়াত মিখাইল গর্বাচেভে সূত্রপাত কৰা দুটা সংস্কাবৰ নাম উল্লেখ কৰা।

- (i) Define Cold War. শীতল যুদ্ধৰ সংজ্ঞা দিয়া।
- (j) Where did the first NAM Summit held?
  NAM ৰ প্ৰথমখন সন্মিলন ক'ত অনুষ্ঠিত হৈছিল?
- 3. Answer any four of the following questions : 5×4=20 তলৰ প্রশ্নসমূহৰ পৰা যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :
  - (a) Write the basic features of liberalism in international relations.
     আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সম্প্ৰ্কত উদাৰতাবাদৰ মূল বৈশিষ্ট্যসমূহ লিখা।
  - (b) Write the six principles of political realism as advocated by Morgenthau.

    মৰগেনথ'এ পোষকতা কৰা ৰাজনৈতিক বাস্তৱবাদৰ ছয়টা নীতি লিখা।
  - (c) Briefly explain the relevance of neo-liberalism in contemporary international relations.

    সমসাময়িক আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সম্পৰ্কত নব্য উদাৰতাবাদৰ প্ৰাসংগিকতা চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

- (d) Explain the four basic elements of Marxian Approach in international relations.
  - আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সম্পৰ্কত মাৰ্ক্সীয় দৃষ্টিভংগীৰ চাৰিটা মূল উপাদান ব্যাখ্যা কৰা।
- (e) What was 'Korean Crisis'? How did it become an issue of Cold War in 1950?

'কোৰিয়ান সংকট' কি আছিল? ১৯৫০ চনত ই কেনেকৈ শীতল যুদ্ধৰ এটা বিষয় হৈ পৰিছিল?

- (f) Discuss briefly on the concept of 'end of Cold War'.

  'শীতল যুদ্ধৰ অন্ত' ধাৰণাটোৰ ওপৰত চমুকৈ আলোচনা
- (g) What were the immediate impact of disintegration of USSR?
  ছোভিয়েট কছিয়া বিভাজনৰ তাৎক্ষণিক প্ৰভাৱসমূহ কি
- (h) Discuss the causes of emergence of Third World in the post-Cold War period.
  শীতল যুদ্ধৰ পিছৰ সময়ছোৱাত তৃতীয় বিশ্বৰ উত্থানৰ কাৰণসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

4. Answer any four of the following questions:
10×4=40
তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ পৰা যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া:

- (a) Explain briefly about the Treaty of Westphalia. Discuss its impact on contemporary world politics. 4+6=10 বেষ্টফেলিয়া সন্ধিৰ বিষয়ে চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা। সমসাময়িক বিশ্ব ৰাজনীতিত ইয়াৰ প্ৰভাৱৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।
- (b) Discuss the various causes of disintegration of Soviet Union. 10 ছোভিয়েট ইউনিয়নৰ বিভাজনৰ বিভিন্ন কাৰণসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।
- (c) Discuss the evolution of international
  State system. 10
  আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় ৰাষ্ট্ৰ ব্যৱস্থাৰ বিৱৰ্তনৰ বিষয়ে আলোচনা
  কৰা।
- (d) Critically examine the meaning and importance of feminist perspective of international relations. 4+6=10 আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সম্পৰ্কৰ নাৰীবাদী দৃষ্টিভংগীৰ অৰ্থ আৰু গুৰুত্বৰ সমালোচনাত্মক পৰীক্ষা কৰা।

A23/204

(Continued)

A23/204 (Turn Over)

- (e) How did NAM and New International
  Economic Order challenge bipolarity
  during Cold War? 5+5=10
  শীতল যুদ্ধৰ সময়ত NAM আৰু নব্য আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয়
  অৰ্থনৈতিক ব্যৱস্থাই কেনেকৈ দ্বিমেৰুতাক প্ৰত্যাহ্বান
  জনাইছিল?
- (f) Discuss briefly the causes and consequences of World War II. 5+5=10 দিতীয় বিশ্বযুদ্ধৰ কাৰণ আৰু পৰিণতিৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰা।
- (g) Explain the salient features of post-Cold War international system. 10
  শীতল যুদ্ধৰ পিছত আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় ব্যৱস্থাৰ উল্লেখযোগ্য বৈশিষ্ট্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।
- (h) Discuss on the emergence and the nature of new power centres in international relations. 4+6=10 আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সম্পৰ্কত নতুন শক্তি কেন্দ্ৰৰ উত্থান আৰু ইয়াৰ প্ৰকৃতিৰ ওপৰত আলোচনা কৰা।
- (i) What is Neo-Realism? How does it differ from realism? 10 নব্য বাস্তৱবাদ কি? বাস্তৱবাদৰ পৰা ই কেনেকৈ পৃথক?

(j) Discuss the major reasons behind the emergence of Cold War in post-1945 international relations. 10
১৯৪৫ চনৰ পৰৱৰ্তী কালছোৱাত আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সম্পৰ্কত শীতল যুদ্ধৰ উত্থানৰ আৰৰ প্ৰধান কাৰণসমূহৰ বিষয়ে

***

আলোচনা কৰা।